

Μιλώντας με τα παιδιά για τον

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Το βασικότερο σχετικά με την επιλογή καριέρας για ένα νέο άνθρωπο είναι να βρει ένα επάγγελμα που να ταιριάζει όσο το δυνατόν περισσότερο στα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητές του. Οι νέοι που έχουν βρει μία κατάλληλη δουλειά είναι πιο ικανοποιημένοι και παραγωγικοί, έχουν μικρότερο κίνδυνο να μείνουν άνεργοι, είναι πιο σταθεροί και συνεπώς δεν αλλάζουν δουλειές τόσο συχνά. Αυτές είναι σημαντικές προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση του χαρακτήρα ενός ατόμου και την ανάπτυξη μιας ανεξάρτητης προσωπικότητας. Αυτόνομοι πολίτες, όπως αυτοί, έχουν πολύ σημαντικό ρόλο σε δημοκρατικές κοινωνίες. Μονάχα όσοι είναι επαρκώς πληροφορημένοι και συνειδητοποιημένοι μπορούν να λαμβάνουν ανεξάρτητες και υπεύθυνες αποφάσεις ώστε να ζουν δημοκρατικά με τους άλλους.

Ο Τζέιντον, ο δεκαπεντάχρονος γιος, αρχίζει την τελευταία χρονιά της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Στη συνάντηση γονέων, ο καθηγητής τονίζει τη σημασία της επικείμενης επαγγελματικής επιλογής των μαθητών, καθώς και την υποστήριξη των γονέων προς τα παιδιά τους. Ενθαρρύνει όλους να συζητήσουν το θέμα στο σπίτι. Παρατηρείτε ότι ο Τζέιντον δεν ξεκινάει από μόνος του συζήτηση σχετικά με το επάγγελμα που θα ήθελε να κάνει. Έτσι αποφασίζετε να ανοίξετε οι ίδιοι μία συζήτηση για αυτό. Αναρωτιέστε όμως με ποιο τρόπο θα είναι επιτυχής μία τέτοια κουβέντα.

Διαλέξτε από τις παρακάτω επιλογές και συνεχίστε την ανάγνωση στην αντίστοιχη σελίδα:

Πηγαίνετε στη [σελίδα 3!](#)

Πηγαίνετε στη [σελίδα 4!](#)

Πηγαίνετε στη [σελίδα 5!](#)

Μερικοί απλοί κανόνες:

- Εμπλακείτε, αλλά υπό έλεγχο
- Συμβουλευστε, αλλά μη λαμβάνετε εσείς τις αποφάσεις
- Υποστηρίξτε, αλλά μη παίρνετε τον κυρίαρχο ρόλο

Περαιτέρω πληροφορίες/ υλικό/ βίντεο μπορείτε να βρείτε εδώ:

QualifaX: Database for further and higher education in Ireland (Department of Education and Skills, Ireland)

http://www.qualifax.ie/index.php?option=com_content&view=article&id=179&Itemid=207

Όλοι οι γονείς θέλουν το καλύτερο για τα παιδιά τους. Όσον αφορά το προσδοκώμενο επάγγελμα των παιδιών τους, πολλοί γονείς συνδέουν την επιλογή της καριέρας με ένα υψηλό κύρος, ένα ασφαλές εργασιακό περιβάλλον και ένα καλό εισόδημα. Πολλοί επίσης είναι αυτοί που πιστεύουν ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με πανεπιστημιακό πτυχίο.

Ωστόσο, η επιθετική συμπεριφορά και η πρόθεση χειραγώγησης πιθανώς να μην είναι χρήσιμες για να πειστεί ο Τζέιντον πως είναι σημαντικό να αποφοιτήσει από το σχολείο με καλούς βαθμούς. Είναι συνεπώς σημαντικό να εγκαθιδρυθεί και να διατηρηθεί ένα καλό κλίμα για συζητήσεις. Αυτό δίνει ταυτόχρονα στον γιο την ευκαιρία να εξασκηθεί στη δημοκρατική αντιπαράθεση. Σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να αποφεύγονται οι αποκαλούμενες μη εποικοδομητικές φράσεις. Για προτάσεις και συναφείς πληροφορίες μπορείτε να συνεχίσετε την ανάγνωση στη [σελίδα 6](#).

Προσπαθήστε να μάθετε για τα ενδιαφέροντα του Τζέιντον και τους επαγγελματικούς στόχους του σε μία ανοιχτή συζήτηση. Τότε, μπορείτε από κοινού να αναλάβετε την αναζήτηση για ένα κατάλληλο επάγγελμα που να ταιριάζει με αυτές τις προσδοκίες.

Στη [σελίδα 7](#) μπορείτε να βρείτε μερικές σημαντικές προτάσεις για να υποστηρίξετε το παιδί σας στην αναζήτηση μιας κατάλληλης δουλειάς.

Ανάμεσα στις πιο σημαντικές εφηβικές αναπτυξιακές προκλήσεις είναι η διαδικασία της ανεξαρτητοποίησης από την οικογένεια και τους γονείς. Η επιλογή καριέρας είναι συνεπώς σημαντικό, εάν όχι το πιο σημαντικό βήμα για τη ζωή ενός νέου ατόμου ώστε να γίνει ανεξάρτητο και να καθορίζει μόνο του τη ζωή του.

Από τη στιγμή που εσείς, ως ένα ενήλικο άτομο και γονέας, γνωρίζετε τη βαρύτητα αυτής της επιλογής, είναι επόμενο να θέλετε να υποστηρίξετε και να συμβουλευέστε τον γιο σας όσο το δυνατό περισσότερο. Ωστόσο, έχετε κατά νου ότι είναι ο Τζέιντον αυτός που θα πρέπει να ζήσει και να υποστεί τις όποιες επιπτώσεις της απόφασής του. Θα κυνηγήσει το όνειρό του και θα προσπαθήσει πιο εντατικά να τα καταφέρει, εάν είναι αυτός που έκανε την όποια επιλογή. Συνεπώς, θα ήταν σκόπιμο να δεχτείτε την απραξία του γιου σας, ακόμα και εάν σας είναι δύσκολο, αντί να κάνετε κάτι εσείς. Η δική σας παρέμβαση στις αποφάσεις του Τζέιντον, θα μπορούσε ακόμα και να έχει ως αποτέλεσμα την αντίδραση από την πλευρά του. Είναι επίσης αρκετά πιθανό, από εδώ και πέρα, να μη σας λαμβάνει υπόψη του σε αυτό το θέμα.

Για προτάσεις όσον αφορά το πώς θα υποστηρίξετε τον γιο σας διακριτικά συνεχίστε την ανάγνωση στη [σελίδα 7](#).

Φαίνεται πως έχετε βρει τη σωστή προσέγγιση για να εμπλέξετε τον γιο σας σε μία συζήτηση για το μέλλον του. Συγχαρητήρια!

Κάνετε ξεκάθαρο στον Τζέιντον ότι η επιλογή του επαγγέλματος είναι εξ ολοκλήρου δική του, καθώς είναι ο ίδιος που θα πρέπει να υποστεί όλες τις συνέπειες στη συνέχεια. Ωστόσο, ως γονείς και άτομα προς μίμηση με ένα πλούτο από εμπειρίες και γνώσεις, θα πρέπει να είστε πάντα διαθέσιμοι σε αυτόν για βοήθεια σε οποιοσδήποτε απορίες και προβλήματα.

Για περαιτέρω προτάσεις και συγκεκριμένες ενέργειες, συνεχίστε την ανάγνωση στη [σελίδα 7](#).

Μη εποικοδομητικά μηνύματα

Τα μηνύματα και οι δηλώσεις που προκαλούν αρνητικά συναισθήματα και αντιδράσεις στα παιδιά ονομάζονται μη εποικοδομητικά μηνύματα. Οι γονείς που καταφεύγουν σε μη εποικοδομητικά μηνύματα δε σέβονται και δεν δέχονται τα συναισθήματα και τις σκέψεις των παιδιών τους. Ο σεβασμός και η ανεκτικότητα είναι βασικές δημοκρατικές συμπεριφορές, που δε μεταφέρονται στα παιδιά σας με τα μη εποικοδομητικά μηνύματα. Συνεπώς, το παιδί σας είναι πιθανόν να δώσει σύντομες, αμυντικές απαντήσεις, νιώθοντας παρεξηγημένο και υποβαθμισμένο. Τέτοιου είδους μηνύματα οδηγούν σε συγκρούσεις και μερικές φορές διακόπτουν συνολικά την επικοινωνία.

Τα μη εποικοδομητικά μηνύματα εμποδίζουν την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. Τα παιδιά δεν είναι σε θέση να αναπτύξουν πλήρως δυναμικές και ισχυρές προσωπικότητες αν ακούν μόνο αρνητικά, υποτιμητικά σχόλια. Ωστόσο, οι ισχυρές προσωπικότητες, οι συμπεριφορές που δείχνουν σεβασμό και η αποδοχή των άλλων είναι βασικές προϋποθέσεις για ζωντανές δημοκρατικές κοινωνίες.

Εξάσκηση

Για να καταστήσετε τις επικοινωνιακές σας δεξιότητες πιο δημοκρατικές, θα πρέπει πρώτα να γνωρίζετε τις τωρινές επικοινωνιακές σας συνήθειες.

Στη συνέχεια θα βρείτε διάφορα μη εποικοδομητικά μηνύματα. Παρατηρήστε τις καθημερινές σας συνήθειες επικοινωνίας για μία βδομάδα. Κάθε φορά που χρησιμοποιείτε μία από τις αναφερόμενες προτάσεις όταν συζητάτε με το παιδί σας, τραβήξτε μία γραμμή δίπλα από αυτή την πρόταση.

Μη εποικοδομητικά μηνύματα

Διατάζω, δίνω εντολές

- Πρέπει να...
- Έλα, Άντε ετοιμάσου...
- Πες γεια ...
- Κάτσε φρόνιμα
- Συμπεριφέρσου σωστά...

Επιπλήττω, μαλώνω, απειλώ

- Εσύ πάντα...
- Εσύ ποτέ...
- Αν εσύ δεν..., τότε...
- Πότε επιτέλους θα...
- Πόσες φορές πρέπει να σου πω ότι...

Ηθικολογώ

- Θα ήμασταν περήφανοι για σένα, αλλά τώρα έχουμε απογοητευθεί, επειδή εσύ δεν...
- Η μαμά είναι πολύ λυπημένη, επειδή είσαι τόσο άτακτος.
- Υπάρχουν παιδιά στον κόσμο που δεν έχουνε να φάνε.
- Μια φορά ψεύτης, πάντα ψεύτης...

Δίνω συμβουλές και συγκρίνω

- Αν ήμουν στη θέση σου, θα...
- Οι γονείς των άλλων παιδιών θα...
- Η αδελφή σου πάντα τακτοποιεί το δωμάτιό της.
- Όλοι συμφωνούν με αυτό. Αλλά εσύ...

Πώς μπορώ να υποστηρίξω επιτυχώς το παιδί μου στην επιλογή επαγγέλματος;

- **Το πρωινό πουλί...** Για να αποφύγετε την πίεση χρόνου, μιλήστε για το θέμα της επιλογής επαγγέλματος από νωρίς. Έτσι, αν είστε αναποφάσιστοι, υπάρχει αρκετός χρόνος για πρακτικές σε διάφορα επαγγέλματα.
- **Επαγγελματικά όνειρα:** Μιλήστε με τον γιο σας για τις επιθυμίες, τις ιδέες και τις προσδοκίες του.
- **Ειλικρίνεια - Εξαιρετικά σημαντικό:** Ακούστε ήρεμα τον γιο σας, ακόμα κι αν πολλές ιδέες του σας φαίνονται μη ρεαλιστικές ή ανέφικτες. Μην προσπαθήσετε να του επιβάλλετε την δικιά σας άποψη για τα πράγματα.
- **Δεν έχω ιδέα...** Αν ο Τζέιντον δεν έχει καμία ιδέα για το ποια επαγγελματική κατεύθυνση να ακολουθήσει, είναι καλό να σκεφτείτε τις παρακάτω ερωτήσεις:
  1. Τι είναι αυτό που σου αρέσει ιδιαίτερα να κάνεις; Τι σε ενθουσιάζει; Ποια είναι τα χόμπι σου;
  2. Σε ποια επαγγέλματα μπορείς να εφαρμόσεις αυτές τις δεξιότητες, ποιοι επαγγελματικοί τομείς απαιτούν τις ικανότητές σου και τα δυνατά σου σημεία; Ποιες επαγγελματικές κατηγορίες ασχολούνται με θέματα που σε ενδιαφέρουν;
- **Θετικά και αρνητικά:** Αν οι επαγγελματικοί στόχοι του είναι κάπως ξεκάθαροι, προσπαθήστε να φτιάξετε μία λίστα μαζί του με τα ενδεχόμενα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Μπορεί να φανεί σχετικά γρήγορα αν το προσδοκώμενο επάγγελμα είναι μία καλή επιλογή ή όχι.
- **Να είστε ενεργοί:** Υποστηρίξτε τον Τζέιντον στην αναζήτηση πληροφοριών για συγκεκριμένα επαγγέλματα και σχετικά σεμινάρια κατάρτισης. Αλλά αφήστε να κάνει μόνος του την δουλειά, όπως να πάρει τηλέφωνα, να κλείσει ραντεβού με συμβούλους επαγγελματικού προσανατολισμού, να μαζέψει υλικό για αιτήσεις...
- **Εξάσκηση, εξάσκηση, εξάσκηση:** Για πολλούς ανθρώπους, είναι πιο χρήσιμη η πρακτική εμπειρία από γραπτές θεωρητικές περιγραφές επαγγελμάτων. Γι' αυτό, ενθαρρύνετε τον Τζέιντον να πάρει μία γεύση από σχετικές δουλειές με επιτόπιες επισκέψεις ή να αποκτήσει πληροφορίες από πρώτο χέρι συζητώντας με συγγενείς και γνωστούς για τα επαγγέλματά τους.
- **Εμπόδια:** Εμπόδια μπορούν να προκύψουν αν το παιδί σας αναγκαστεί να σκεφτεί εναλλακτικά επαγγέλματα ή αν δεν είναι δυνατή μία πρακτική ή σεμινάριο κατάρτισης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, είναι πολύ σημαντικό να ενθαρρύνετε τον γιο σας να συνεχίσει την αναζήτηση και να μην στρουθοκαμηλίζει αγνοώντας την κατάσταση.
- **Κάντο μόνος σου:** Όσο δύσκολο κι αν είναι για εσάς να το δεχτείτε, η τελική απόφαση πρέπει να είναι αποκλειστικά του γιου σας. Μία απόφαση είναι ευκολότερο να υλοποιηθεί, αν κάποιος είναι εξ ολοκλήρου πίσω από αυτή. Γι' αυτό, πρέπει να ξεκαθαρίσετε στον γιο σας ότι μόνος του θα υποστεί τις συνέπειες της απόφασής του. Αυτό σημαίνει ότι αναλαμβάνει την ευθύνη της επιλογής του. Το να λαμβάνεις αποφάσεις και να ζεις με τις συνέπειες αυτών είναι μία δια βίου εμπειρία. Επιπλέον, η υποχρέωση κάποιου να λαμβάνει τεκμηριωμένες αποφάσεις και να αναλαμβάνει την ευθύνη για αυτές είναι πολύ σημαντική για τον δημοκρατικό τρόπο ζωής και συμβίωσης, γι' αυτό ποτέ δεν είναι αρκετά νωρίς για να αρχίσει την εξάσκηση.

Το «Μιλώντας με τα παιδιά για τον επαγγελματικό προσανατολισμό» βασίζεται στις ακόλουθες πηγές:

¹ Qualifax, the national learners' database. *The Parent's Role in Career Selection: How important is the role of the parent in the career guidance process?* Database for further and higher education in Ireland (Department of Education and Skills, Ireland) retrieved 19.03.2019. http://www.qualifax.ie/index.php?option=com_content&view=article&id=179&Itemid=207

² Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen*. Hannover: Humboldt, 74 ff

Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen*. Hannover: Humboldt.

Kurz, Susanne. 2014. «Unterstützen- nicht besser wissen!» *Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Fränzi*, Mai, 76-77.

Qualifax, the national learners' database. *The Parent's Role in Career Selection: How important is the role of the parent in the career guidance process?* Database for further and higher education in Ireland (Department of Education and Skills, Ireland) retrieved 19.03.2019.

http://www.qualifax.ie/index.php?option=com_content&view=article&id=179&Itemid=207